

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Гринішак С.І.

студент;

Правдивцев П.А.

*кандидат економічних наук, доцент,
Донецький національний університет*

РОЛЬ СТАБІЛЬНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Функціонування ринкової економіки неможливе без ефективної банківської системи, яка забезпечує діяльність грошового ринку, активно обслуговує і впливає на всі економічні та соціальні процеси, які відбуваються в державі, а також виступає важливою складовою інвестиційного процесу. Банківська система будь-якої країни відображає її соціально-економічний устрій, механізми товарно-грошових відносин, соціально-політичний розвиток. Показовим є той факт, що найбільшими банками світу з точки зору ринкової капіталізації є банки США та Великобританії, а також Китаю – країни, яка на сучасному етапі розвитку демонструє найшвидші темпи зростання економіки.

Станом банківської системи можна робити висновки про рівень економічного і політичного розвитку самої країни. Так, у розвинених країнах загальні активи банків складають 95–100% ВВП країни. Саме необхідністю вивчення такого важливого компонента ринкової економіки і визначається актуальність даного дослідження.

Питання теорії та практики функціонування банківської системи досліджували такі українські вчені: А.Голуб, А.Дзюблюк, Б.Івасів, Б.Луців, В.Матвієнко, В.Міщенко, А.Мороз, М.Савлук, Л.Семенюк, Т.Смовженко, В.Стельмах, Л.Стрельбицька та інші.

Метою дослідження є вивчення практики функціонування банківської системи, її елементів в різних країн світу та визначення її особливої ролі в забезпеченні розвитку економіки країни.

Банківська система – це не просто сукупність окремих банків, а свідомо побудована на законодавчій основі їх єдність з чітким

визначенням субординації і взаємозв'язків окремих її елементів та ланок. Вона виконує свої специфічні функції і роль в економіці, які хоч і пов'язані з функціями і роллю окремих банків, проте не повторюють їх і не зводяться до них, а мають самостійне значення [1].

Роль і значення для економіки держави банківської системи проявляється в її специфічних цілях і функціях.

Головною метою діяльності окремих банків є отримання прибутку. Що стосується банківської системи, то ця мета не просто не збільшується пропорційно кількості банків, які входять в систему, а взагалі переміщується на другий план, залишаючись лише метою окремих банків. На перше місце в системі виходять наступні цілі [1]:

- забезпечення надійності та стабільності функціонування банківської системи в цілому з метою стабілізації грошей та безперебійного обслуговування економіки;

- забезпечення громадського нагляду і регулювання банківської діяльності з метою узгодження інтересів окремих банків з суспільними інтересами.

Стабільність банківської системи має величезне значення для ефективного здійснення грошово-кредитної політики. Банківський сектор є тим каналом, через який передаються імпульси грошово-кредитного регулювання всієї економіки. В Україні банківська система є найбільш потужним сегментом фінансового сектора, на яку припадає 93,7% від загальних активів фінансових установ країни.

Банки складають невід'ємну частину сучасного грошового господарства, їх діяльність тісно пов'язана з потребами відтворення. Вони знаходяться в центрі економічного життя, обслуговують інтереси виробників, пов'язуючи грошовим потоком промисловість і торгівлю, сільське господарство і населення.

По суті, банківська система – це серце господарського організму будь-якої країни. Найважливіші функції банків полягають у забезпеченні безперебійного грошового обороту капіталу, у наданні можливостей отримання необхідного фінансування підприємствами державою, приватними особами, а також створенні сприятливих умов для вкладення коштів з метою накопичення заощаджень в національній економіці.

У структурі джерел фінансування капіталовкладень підприємств розвинених країн частка банківських кредитів становить США–40%, у країнах ЄС–42 – 45%, в Японії –65%.

Станом на лютий 2014 р. в Україні найбільша кількість кредитів (близько 45%) видана комерційними банками підприємствам сфери оптової та роздрібною торгівлі, а також сфери ремонту транспортних засобів. При цьому, 25% всіх кредитів банківської сфери України надається сфері обробної промисловості [2].

У всьому світі банки мають значну владу і вплив, вони розпоряджаються величезним грошовим капіталом, який стікається до них від підприємств і фірм, від торговців і фермерів, від держави і приватних осіб.

Серед 50 найбільших банків світу за підсумками 2013р. 7 банків Китаю, Німеччини – 3, США – 4, Великобританії – 8, Франції – 6, Японії – 5, Австралії – 4, Канади – 3 [3].

Однак, в сучасних умовах швидкого розвитку банківського сектору у більшості країн світу спостерігається наступна тенденція: значна частка активів всієї банківської системи країни зосереджена в 4–5 найбільших банках країни. Не є виключенням й Україна –п'ять найбільших банків концентрують 36% сукупного капіталу банківської системи та 40% активів [2]. Таким чином, третина сукупного капіталу та активів банківської системи України концентрується в 3% банків, що свідчить про недокапіталізованість банків. З іншого боку, саме такими банками майже повністю забезпечується позитивний фінансовий результат діяльності банківської системи країни.

Таким чином, стабільна банківська система, яка динамічно розвивається, – неодмінна умова стійкого економічного зростання. У сучасній економіці банківська система має величезне значення завдяки зв'язкам цієї системи з усіма секторами економіки.

Список використаних джерел:

1. Корецька Н.І.Сутність поняття «банківська система» / Н.І. Корецька// Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – 2008. – № 5 (20). – Ч.1.

2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

3. Official site of Accuity Agency [Електроннийресурс]. – Режим доступу <http://www.accuity.com>